

پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش

دوره ۱۴، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۱

ص ص : ۱۸۰-۱۶۳

طراحی الگوی توسعه ورزش در نظام جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب

مهدی میرجلیلی^۱ - فرشاد امامی^{۲*} - حسن معصومی^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، واحد آیت‌الله آملی، دانشگاه آزاد اسلامی، ایران ۲. استادیار، گروه مدیریت

ورزشی، واحد آیت‌الله آملی، دانشگاه آزاد اسلامی، ایران ۳. دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی،

دانشگاه آزاد اسلامی، چالوس، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۲۵، تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۶/۱۸)

چکیده

پژوهش حاضر با هدف طراحی الگوی توسعه ورزش در نظام جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب انجام گرفت. روش تحقیق به شیوه کیفی و مبتنی بر نظریه پردازی داده بنیاد است. در این تحقیق برای گردآوری اطلاعات از مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته استفاده شد و تجزیه و تحلیل داده‌ها به روش استراوس و کوربین و مدل پارادایمی انجام گرفت. جامعه آماری پژوهش شامل افراد دارای سابقه مدیریت در سطوح مدیریت کلان ورزش کشور، خبرنگاران و سیاستگذاران ورزش کشور، استادان مدیریت ورزشی که در زمینه تحقیق مقاله یا تألیفاتی داشتند، است که نظرهای ۲۵ نفر از خبرگان تا رسیدن به حد اشباع نظری به شکل کاملاً غیراحتمالی و با بهره‌گیری از تکنیک‌های هدفمند نظری و گلوله‌برفی انتخاب شد. پایایی مصاحبه‌ها به روش مطالعه توافق درون موضوعی ۰/۸۵ به دست آمد. در مجموع ۴۹۵ گزاره مفهومی از کد باز و ۲۵ محور از فرایند ارتباط بین کدها و ۱۵ کد انتخابی به منظور توسعه پدیده اصلی ایجاد شد. نتایج نشان داد ۱۵ عامل نظام انقلابی، روحیه انقلابی، مدیریت جهادی، امید به آینده، امن و ثبات، دینی و مهدوی، مستقل، اخلاقی، ورزش دانش بنیاد، اخلاق محوری، اقتصاد ورزشی مقاوم، ارزش محوری، عزت مند، عدالت محوری و ورزش تمدن ساز بر توسعه ورزش تأثیر دارد. با توجه به نتایج نگاه تاریخی و مبتنی بر گذشته‌نگری به منظور استفاده و درس گرفتن از تجارب گذشتگان در حوزه ورزش پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی

بیانیه گام دوم انقلاب، توسعه ورزش، داده بنیاد، ورزش.

مقدمه

در مطالعات مختلف سیاسی، جامعه‌شناسی، اقتصادی و فرهنگی توسعه در جهان امروز از مفاهیم کلیدی محسوب می‌شود. هدف اصلی توسعه، ارتقای سطح زندگی و کیفیت زندگی مردم است. از سوی دیگر ورزش از ارکان اساسی فعالیت‌ها و برنامه‌ریزی‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است و به‌عنوان مقوله‌ای فرهنگی یک پدیده مفید اجتماعی محسوب می‌شود که تأثیرگذاری بسیار عمیقی در توسعه کشورها دارد (۱، ۲). در واقع ساختارهای صنعتی و اقتصادی و سیاسی جامعه در دنیای امروز ارتباط متقابلی با ورزش دارند، این در حالی است که از یک سو توسعه صنعتی و اقتصادی بر ارتقای کیفیت ورزشی در کل جامعه تأثیر می‌گذارد و در مقابل توجه به ورزش در سطوح تربیتی، همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای عامل مؤثری جهت تأمین نیروی انسانی سالم و بانشاط و در نتیجه شکوفایی صنعتی، اقتصادی و اجتماعی است (۳)؛ بنابراین توسعه ورزش از دغدغه‌های اصلی هر کشوری از جمله جمهوری اسلامی ایران است. اما پدیده انقلاب و سپس جنگ تحمیلی همه نهادهای جامعه از جمله ورزش را تحت تأثیر خود قرار داد و عملاً فرصتی برای رسیدگی عمیق به این موضوع فراهم نشد تا اینکه پس از پایان جنگ و شروع بازسازی کشور، بخش ورزش هم مانند سایر بخش‌های اجتماعی در برنامه‌های توسعه مورد توجه قرار گرفت. در برنامه پنج‌ساله اول توسعه (۱۳۷۲-۱۳۶۸)، بر همگانی کردن ورزش و گسترش فعالیت‌های تربیت بدنی بین مردم و به‌ویژه جوانان تأکید شده بود (بند الف هدف کلی در قانون توسعه شماره ۳۱۴). برنامه پنج‌ساله دوم توسعه (۱۳۷۴-۱۳۷۸) نیز همانند برنامه اول دارای یک ماده واحد بود، اما برخلاف برنامه اول در این برنامه توجه بیشتری به توسعه ورزش و فعالیت بدنی شد (۴) در بخش سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله سوم توسعه (۱۳۸۳-۱۳۷۹)، ورزش و تربیت بدنی

هیچ جایگاهی نداشت، اما در قانون برنامه توسعه در چند مورد به این حوزه توجه شد و حتی در فصل ۲۱ این قانون بخشی به تربیت بدنی و ورزش اختصاص یافت (قانون برنامه توسعه ماده ۱۵۵). برنامه چهارم توسعه (۱۳۸۴-۱۳۸۸) مشتمل بر مضامین دوازده‌گانه‌ای بود، اما متأسفانه هیچ‌یک به‌طور مستقل و مجزا به ورزش و تربیت بدنی اختصاص نداشت. به‌عبارت دیگر فصل یا بخشی به‌عنوان فصل ورزش و تربیت بدنی برای این برنامه در نظر گرفته نشده و برنامه‌های توسعه ورزش و تربیت بدنی در بخش‌های مختلف به‌ویژه در بخش توسعه فرهنگی و به‌صورت بخشی ارائه شد (۴) در سیاست‌های کلی ابلاغی برنامه پنجم توسعه کشور (۱۳۹۴-۱۳۹۰)، در بخش امور اجتماعی به بخش ورزش و تربیت بدنی تأکید و توجه شده است، به‌طوری‌که در بند ۱۸ این سیاست‌ها آمده است، اهتمام به توسعه ورزش و حمایت از گسترش فعالیت‌های گردشگری با تأکید بر سفرهای زیارتی. این امر هرچند کافی به‌نظر نمی‌رسد، ولیکن خود از نقاط قوت برنامه پنجم توسعه است و نشان از درک ضرورت توسعه ورزش کشور و برنامه‌ریزی در جهت آن دارد. همچنین در بسته‌های اجرایی برنامه پنجم و در اجرای سیاست‌های کلی و احکام برنامه، دولت در بخش بسته اجرایی فرهنگی و اجتماعی به‌طور مشخص به اهتمام به ورزش و اوقات فراغت تأکید کرده است. در نظام تشکیلاتی برنامه‌ریزی برنامه پنجم، ذیل کارگروه مشترک فرهنگ اسلامی- ایرانی کارگروه‌های تخصصی پیش‌بینی شده که یکی از آنها، کارگروه تخصصی تربیت بدنی است. در برنامه ششم توسعه (۱۴۰۰-۱۳۹۶) نسبت به پیش‌بینی تمهیدات قانونی لازم در خصوص نحوه تقسیم درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی، اختصاص ۰/۲۷ درصد از کل ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده برای توسعه ورزش و واگذاری اراضی ملی غیرکشاورزی به بخش دولتی و تعاونی اشاره شده است. در

پوشش قرار دهد، مقید نبودن نهادهای متولی ورزش کشور به قوانین کشور و نهادهای ورزشی بین‌المللی و ... نشان می‌دهد که متأسفانه در کشور ما ورزش هنوز نتوانسته نقش شایسته خود را در رسیدن به اهداف متعالی ایفا کند و جایگاه بایسته خویش را به دست آورد (۴، ۵). در حالی که انتظار می‌رود پس از گذشت ۴۰ سال از پیروزی انقلاب اسلامی و تغییر و تحولاتی که در ساختار و سیاست‌های کلان نهاد متولی ورزش کشور انجام گرفته است، امروزه باید تشکیلات ورزشی کشور منسجم و مشخص باشند و فعالیت‌ها و اهداف در حال اجرا، از استحکام و دلیل منطقی برخوردار باشد. نصرت‌پناه و همکاران (۲۰۱۹) نشان دادند که مولد متن به‌دنبال ایجاد گفتگمانی تعاملی همراه با ایجاد حس قرابت بوده و با هدف تبیین روحیه اصیل انقلاب برای جوانان و ایجاد فضای گفتگمانی سازنده، درصدد ترسیم مسیر آینده نظام است (۶). یعقوبی و خوش‌باور (۲۰۱۹) بیان کردند از نظر رهبر فرزانه انقلاب نیز، عدالت اجتماعی و مبارزه با فساد اقتصادی بر سه رکن اساسی قانون عادلانه، مجریان عادل و اجرای درست و بدون تبعیض قانون است که معماران و طراحان نظام اجتماعی و مدیران و سیاستگذاران در پی‌ریزی بنیان‌ها و سازمان‌های اجتماعی همواره باید آنها را مدنظر قرار دهند و با فساد با قاطعیت و جدیت برخورد کنند و این روش مبارزه با فساد مثل اختلاس را در جامعه به‌گفتمان تبدیل کنند و با حضور مردم به‌صورت جدی مورد مطالبه عمومی قرار گیرد (۷). شمسایی (۲۰۲۰) مسیر تحقق آرمان‌های اسلامی را که موجب زمینه‌سازی ظهور امام زمان می‌گردد، ایجاد تمدن اسلامی می‌داند که هم در سخنان مقام معظم رهبری و هم در وصیت‌نامه امام راحل نمود داشته است. بنابراین لزوم تبیین عوامل مؤثر در رشد و توسعه این ابزار و بازنگری، تغییر و تحول اساسی در اهداف، سیاست‌ها، برنامه‌ها و روش‌های اجرایی ورزش می‌تواند در نیل به اهداف و

این خلال، طرح جامع ورزش کشور در سال ۱۳۸۲ به‌عنوان اولین سند توسعه ورزش تنظیم شد. این سند ۱۱ مؤلفه حمایتی برای هریک از سطوح ورزش نشان داد که مبانی نظری طراحان، توسعه همه‌جانبه و متوازن سطوح ورزش برای ایران بود. براساس گزارش راهبردی وزارت ورزش در سال ۱۳۹۴ با شرایط موجود کشور با توجه به شرایط متفاوت اقتصادی و تورم موجود در جامعه همخوانی نداشت. به‌طور کلی این طرح از منظر تئوریک و عملیاتی ناکام ماند (۵). با این حال، هرچند در اجرای سیاست‌های برنامه اول تا پنجم توسعه بهبود نسبی در بعضی ابعاد ورزش کشور حاصل شد، ولی مشکلات اساسی و چالش‌هایی مانند فساد در ورزش و عدم شفافیت مالی، مشکل حق پخش تلویزیونی، عدم موفقیت در خصوصی‌سازی باشگاه‌های ورزشی، عدم توسعه ورزش همگانی، عدم ثبات مدیران، انتخاب مدیران ناکارآمد و غیرتخصصی، ضررهای مالی باشگاه‌های حرفه‌ای ناشی از ناآگاهی به قوانین بین‌المللی، چالش در برگزاری انتخابات فدراسیون‌ها ناشی از اساسنامه‌های ناکارآمد، نبود قوانین جدید و به‌روز، تغییرات مداوم ساختار وزارت و فدراسیون‌ها، عدم پاسخگویی نسبت به شکست‌ها ناشی از فقدان نظام ارزیابی عملکرد کارآمد، بدهی‌های فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی، چالش‌های ساختاری و فقدان هم‌افزایی نهادهای تأثیرگذار حوزه ورزش، عدم تشکیل شورای عالی ورزش کشور، پایین بودن سهم ورزش در تأمین سلامت عمومی مردم، محدود بودن رشته‌های صاحب مدال و ناپایداری در کسب مدال و رتبه، عدم بهره‌گیری از ظرفیت‌های اقتصاد ورزش در تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، تعداد زیاد پروژه‌های نیمه‌تمام و کمبود فضاهای ورزشی و عدم مدیریت آن، دسترسی نابرابر بانوان به تسهیلات و فرصت‌های متناسب و متوازن، ضعف دیپلماسی ورزشی کشور، فقدان سیاست ورزشی مشخص کلان و یکپارچه که کل جامعه را تحت

نوبت اسلامی استفاده کرد؛ موضوعی که باز هم بر ضرورت انجام پژوهش حاضر تأکید می‌کند. شیروانی و همکاران (۲۰۲۰)، آپاستور و همکاران (۲۰۲۰) و دیپیریبو (۲۰۲۰) عوامل اقتصادی، فناوری، رسانه، عواملی فردی و محیطی را در توسعه ورزش مؤثر دانسته‌اند (۹-۱۱). به نظر جوانی (۲۰۱۷) سیاست‌ها به گونه‌ای باید تدوین و اجرا شوند که اهداف بهینه‌سازی زیرساختی، مقاوم‌سازی و برجستگی، هر سه در عمل تحقق یابند تا براساس آن بتوان به پیاده‌سازی سیاست اقتصاد مقاومتی در صنعت ورزش مبادرت ورزید و به صورت فرافعال پاسخگوی الزامات محیطی بود (۱۷). ستوده (۲۰۱۹) معتقد است تغییرات اجتماعی بر مبنای استقرار نظم و امنیت و تأمین آسایش عمومی باید رخ دهد. همچنین یعقوبی و خوش‌باور (۲۰۱۹) معتقدند عدالت اجتماعی و مبارزه با فساد اقتصادی بر سه رکن اساسی قانون عادلانه، مجریان عادل و اجرای درست و بدون تبعیض قانون استوار است که با نتایج تحقیق حاضر همخوان است (۷، ۱۶). شمسایی (۲۰۲۰) معتقد است ضرورت توجه به حوزه علم و پژوهش در پیشرفت تمدن اسلامی براساس بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی مسیر تحقق آرمان‌های اسلامی که سبب زمینه‌سازی ظهور امام زمان می‌گردد، ایجاد تمدن اسلامی است که هم در سخنان مقام معظم رهبری و هم در وصیت‌نامه امام راحل نمود داشته است. بیانیه گام دوم شامل مجموعه‌ای از اولویت‌ها، پیشرفت‌ها، چالش‌ها و اهداف راهبردی انقلاب اسلامی است که از سوی رهبر معظم انقلاب مطرح شده است (۸). از این رو این پژوهش شاید بتواند گامی کوچک در جهت بهبود مستمر و ارتقای عملکرد نظام مدیریت ورزش کشور و به تبع آن تحقق بیانیه گام دوم انقلاب در حوزه ورزش بردارد و این امر در نهایت زمینه رشد و توسعه و اعتلای ورزش کشور را

سیاست‌های راهبردی کشور مؤثر واقع شود (۸). دیپیریبو (۲۰۲۰) عنوان می‌کند که عوامل اقتصادی، فناوری و رسانه در توسعه ورزش نقش دارد (۹). شیروانی^۲ و همکاران (۲۰۲۰) در نتایج تحقیقات خود عنوان می‌کنند که عوامل مدیریتی (اقتصادی، منابع انسانی و برنامه‌ریزی)، عوامل فردی، عوامل محیطی (فرهنگی و سیاسی) و زیرساخت بر توسعه ورزش ارتش ایران تأثیر دارد (۱۰). آپاستور^۳ و همکاران (۲۰۲۰) در تحقیقی به بررسی توسعه ورزش پرداختند و عوامل فردی و اجتماعی را از جمله عوامل مؤثر بر توسعه ورزش عنوان کردند (۱۱). در بیانیه گام دوم مقام معظم رهبری در هفت سرفصل علم و پژوهش، معنویت و اخلاق، اقتصاد، عدالت و مبارزه با فساد، استقلال و آزادی، عزت ملی، روابط خارجی، مرزبندی با دشمن، سبک زندگی مسیر را برای ۴۰ ساله دوم انقلاب مشخص کردند. پژوهش حاضر در پی استفاده از شناسایی راهبردهای مطلوب توسعه ورزش با محوریت بیانیه گام دوم انقلاب است. این بیانیه دارای آموزه‌های جامع و کامل است. نکته آن است که به صورت شفاف آرمان بزرگی را برای انقلاب اسلامی با عنوان «ایجاد تمدن نوین اسلامی» بیان می‌کند. تمدن نوین اسلامی در جمله رهبر معظم انقلاب با این تعبیر آمده است: «انقلاب اسلامی اینک وارد دومین مرحله خودسازی، جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی شده است. به عبارتی هدف غایی انقلاب اسلامی ایران را ایجاد تمدن نوین اسلامی بیان می‌کنند. از سوی دیگر در چهار دهه انقلاب اسلامی، به دلیل افزایش متغیرهای مؤثر بر اداره و مدیریت سازمان‌ها و پیچیده‌تر شدن محیط خارجی سازمان، مانع اصلی شاید مغفول مانده باشد. بر این اساس، می‌توان از چارچوب بیانیه گام دوم انقلاب برای چارچوب‌بندی متغیرهای کلان و محدود کردن آن به راهبردهای موردنظر برای خلق تمدن

تکنیک‌های هدفمند نظری و گلوله‌برفی انتخاب شد. در این تحقیق با ۲۵ نفر مصاحبه شد که از مصاحبه هجدهم به بعد، تکرار در اطلاعات دریافتی مشاهده شد و از مصاحبه بیست و دوم به بعد داده‌ها کاملاً تکراری و به اشباع نظری رسیده بود؛ اما برای اطمینان تا مصاحبه بیست و پنجم ادامه یافت.

به منظور بررسی پایایی مصاحبه از روش توافق درون موضوعی دو کدگذار استفاده شد. به همین منظور از یک دانشجوی مقطع دکتری مدیریت ورزشی درخواست شد تا به عنوان همکار پژوهش در بخش کدگذاری در پژوهش حاضر مشارکت کند؛ سه مصاحبه به روش تصادفی انتخاب شد. نتایج حاصل از کدگذاری دو نفر در جدول گزارش شده است. همچنین درصد پایایی درون موضوعی از فرمول ذیل محاسبه شد:

$$\text{درصد توافق درون موضوعی} = \frac{\text{تعداد توافقات} * 2}{\text{کل تعداد کدها}} * 100$$

فراهم سازد. بر این اساس داشتن الگویی تخصصی در حوزه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب می‌تواند دستاورد محسوب شود؛ الگویی که می‌تواند به عنوان مبنایی برای برنامه‌ریزی‌های آتی مسئولان ورزش کشور مورد استفاده و بهره‌برداری قرار گیرد.

روش‌شناسی تحقیق

پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی و از نوع تحقیقات کیفی با رویکرد اکتشافی بود. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها تئوری داده‌بنیاد به شیوه استراس و کوربین و جمع‌آوری اطلاعات از طریق مصاحبه نیمه‌ساختار بود. جامعه آماری پژوهش شامل افراد دارای سابقه مدیریت در سطوح مدیریت کلان ورزش کشور، خبرگان و سیاستگذاران ورزش، استادان مدیریت ورزشی که در زمینه تحقیق مقاله یا تألیفاتی داشتند، است. نمونه‌گیری به منظور به دست آوردن بیشترین اطلاعات در نظرهای ۲۵ نفر از افراد خبره طی مصاحبه نیمه‌ساختاریافته تا رسیدن به حد اشباع نظری به شکل کاملاً غیراحتمالی و با بهره‌گیری از

جدول ۱. پایایی داده‌ها

عنوان مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	عدم توافقات	پایایی باز آزمون
مصاحبه اول	۲۹	۱۲	۱۷	۰/۸۲
مصاحبه دوم	۲۲	۱۰	۱۲	۰/۹۰
مصاحبه سوم	۲۶	۱۱	۱۵	۰/۸۴
جمع	۷۷	۳۳	۴۴	۰/۸۵

با مقایسه مداوم کدها و داده‌های خام براساس تشابه و تفاوت، کدهای مشابه در قالب ۵۹ کد مفهومی، کنار هم قرار گرفتند و دسته‌بندی اولیه‌ای از کدها به دست آمد. مصادیق و مفاهیم به دست آمده در نهایت در ۲۵ مقوله اصلی دسته‌بندی شدند.

به منظور تجزیه و تحلیل مصاحبه‌های انجام گرفته از روش گرند تئوری استفاده شد. در این تحقیق در مرحله اول محقق پس از پیاده‌سازی مصاحبه‌ها به متن، کدگذاری باز را به صورت کدگذار مفاهیم کلیدی انجام داد. حاصل تحلیل داده‌های به دست آمده ۸۵۶ کد اولیه یا باز بود. پس از ادغام این کدها براساس همپوشانی، ۴۹۵ کد باقی ماند.

در مرحله دوم کدگذاری محوری انجام گرفت. در این مرحله محقق به فرایند ربط‌دهی مقوله‌ها و پیوند دادن مقوله‌ها در سطح ویژگی‌ها و ابعاد پرداخت. در این مرحله مقوله‌ها، ویژگی‌ها و ابعاد حاصل از کدگذاری باز تدوین شد.

جدول ۲. نتایج حاصل از کدگذاری محوری

ردیف	کدهای ثانویه	کدهای مفهومی	پارادایم (سازه اصلی)
۱	تضمین ثبات کشور	امنیت پایدار	شرایط علی
۲	تضمین امنیت کشور		
۳	تضمین تمامیت ارضی		
۴	تضمین حفاظت از مرزها		
۵	حاکمیت مردم‌سالاری دینی	نظام انقلابی	
۶	استقلال		
۷	آزادی		
۸	حضور ورزشکاران در صحنه‌های ملی	روحیه انقلابی	
۹	برداشتن گام‌های بزرگ در عدالت‌محوری به‌ویژه در توزیع منابع و امکانات		
۱۰	حضور ورزشکاران در صحنه‌های استکبارستیزی		
۱۱	تحلیل بالای سیاسی ورزشکاران در مورد جنایات غرب	مسئولیت‌پذیری	
۱۲	وجود ورزشکاران زنده‌کننده ماجراهای صدر اسلام با روحیه برادری و ایثار		
۱۳	حضور فعال ورزشکاران در زنده نگه‌داشتن مسئله فلسطین	افتخارگرایی	
۱۴	مشارکت جامعه ورزش در موضوعات اجتماعی		
۱۵	کمک‌رسانی‌های جامعه ورزش در بلايا و حوادث طبیعی		
۱۶	انگیزه‌های بالای جهادی جامعه ورزش و فعالیت‌های نیکوکارانه آنها	فسادستیزی	
۱۷	افتخارات و توفیقات درخشان در عرصه ورزش		
۱۸	تأثیرگذاری اساسی در ورزش منطقه و آسیا		
۱۹	پیشرفت‌های شگفت‌آور در عرصه‌های مختلف ورزش	مدیریت جهادی	
۲۰	رشد مشارکت بالای زنان در عرصه‌های ورزشی بین‌الملل باحجاب و عفاف اسلامی		
۲۱	رشد جمعیت جوان و فعال بخش ورزش		
۲۲	تلاش جامعه ورزش برای دوری از فساد در عرصه‌های اقتصادی، اخلاقی و اجتماعی		
۲۳	حمایت از خدمت مدیران امین و خدمتگزار در بخش ورزش		
۲۴	عیار بالای معنویت و اخلاق در فضای جامعه ورزش		
۲۵	قاطعیت مدیران در رفتار و مبارزه		
۲۶	اولویت مبارزه از درون دستگاه ورزش		
۲۷	کارآمدی در عمل		
۲۸	تیزبینی در رصد		
۲۹	مدیریت ورزشی الهام‌گرفته از ایمان اسلامی		
۳۰	توجه مدیران ورزشی به اصل «ما می‌توانیم»		
۳۱	تبدیل ظرفیت‌ها به مؤلفه‌های قدرت		
۳۲	امکان‌پذیر کردن تاب‌آوری در برابر توطئه و خیانت دشمنان		

۳۳	وجود میلیون‌ها تحصیل کرده ورزش در حوزه‌های دانشگاهی		
۳۴	رستاخیز علمی در حوزه ورزش		
۳۵	زیرساخت‌های ورزشی مناسب در سراسر کشور		
۳۶	وجود ساختار و تشکیلات تخصصی ورزش در دستگاه‌های اجرایی مختلف		
۳۷	وجود هزاران طرح زیرساختی و ضروری مرتبط با ورزش	آگاه نسبت به ظرفیت‌های مادی و انسانی	
۳۸	وجود نیروی انسانی متخصص و کارآمد در بخش ورزش		
۳۹	تلاش ساختارمند برای ترویج نگرش فراگیر نسبت به ورزش		
۴۰	وجود ۵۱ فدراسیون ورزشی با قابلیت افتخارآفرینی و جذب مشارکت نوجوانان و جوانان		
۴۱	توسعه نسبی بازار متنوع و بزرگ صنعت ورزش در کشور	آرمان خواهی	
۴۲	ضرورت حرکت جامعه ورزش به سمت آرمان‌های بلند نظام اسلامی		
۴۳	ضرورت طی کردن فاصله میان واقعیت و آرمان با قدرت بیشتر		
۴۴	آرمان خواهی در سایه پایبندی به شعارهای انقلاب	جوان گرایی	
۴۵	توجه به دهه آینده به‌عنوان دهه جوانان		
۴۶	نگاه انقلابی جوانان		
۴۷	همت بالای جوانان		
۴۸	هشیاری جوانان		
۴۹	سرعت عمل جوانان		
۵۰	بهره‌گیری جوانان از تجربه‌ها		
۵۱	ابتکار جوانان		
		پارادایم (سازه اصلی)	کدهای مفهومی
ردیف	کدهای ثانویه		
۱	تهاجم فرهنگی و ترویج سبک زندگی غربی	تغییرات اجتماعی	شرایط مداخله‌گر
۲	ابزارهای رسانه‌ای کانون‌های ضد معنویت و ضد اخلاق		
۳	پدیده‌های جدید در صحنه‌های جهانی امروز		
۴	سقوط اخلاقی غرب و تبلیغ فساد غرب		
۵	عدم اعتماد به ظرفیت منابع انسانی	تحولات علم و فناوری	
۶	وجود شکاف طبقاتی و بین‌نسلی		
۸	شتاب علم و فناوری در سطح جهانی		
۹	شکاف دانشگاه و بخش ورزش	تغییرات بین‌المللی	
۱۰	فقدان الگوهای علمی توسعه در ورزش		
۱۱	تهدیدات تمامیت ارضی ایران در دوره انقلاب اسلامی		
۱۲	تخلفات جهان سلطه از تعهدات خود در قراردادهای و معاهدات بین‌المللی		
۱۳	فشار فدراسیون‌های جهانی برای تحدیدسازی ورزشکاران	تغییرات اقتصادی	
۱۴	تغییر پارادایم کمیته بین‌المللی المپیک و فدراسیون‌های جهانی و حرکت به سمت رشته‌های ورزشی نوین		
۱۹	هزینه‌های زائد در نظام اجرایی کشور		
۲۰	عیوب ساختاری اقتصاد		
۲۱	وابستگی اقتصاد ایران		
۲۲	سهم ناچیز اقتصاد ورزش در اقتصاد کشور		
۲۳	اقتصاد دولتی در ایران		
۲۴	چالش‌های نظام بودجه‌بندی		
۲۵	تداوم تحریم‌های ظالمانه		
۲۶	بی‌ثباتی در سیاست‌های اجرایی اقتصاد و چالش‌های ناشی از آن		

ردیف	کدهای اولیه	کدهای مفهومی	پارادایم (سازه اصلی)
۱	بائبات	امن و بائبات	شرایط زمینه
۲	جامعه امن		
۳	تمامیت ارضی تضمین شده		
۴	متکی به توان داخلی		
۵	مرزهای امن		
۶	مقاوم در برابر فتنه‌های داخلی و خارجی		
۷	مقاوم در برابر حوادث		
۸	کشور و ملتی مستقل	مستقل	
۹	ملتی مطمئن و امیدوار		
۱۰	روحیه و باور «ما می‌توانیم»		
۱۱	مرزبندی با دشمن		
۱۲	دچار نشدن به رکود و خموشی پس از نظام‌سازی		
۱۳	ایستادگی در برابر زورگویان و گردن کشان با صراحت و شجاعت		
۱۴	رونق نماز و حج و روزه‌داری و پیاده‌روی زیارت، انفاقات، صدقات واجب و مستحب در همه جا		
۱۵	ایجاد صف نوبت برای اعتکاف از هزاران جوان	دینی	
۱۶	زنده شدن ماجراهای صدر اسلام		
۱۷	ملتی متدین		
۱۸	تحرک جدید در نهضت بیداری اسلامی		
۱۹	طی مسیر به سوی آرمان‌های بلند نظام اسلامی		
۲۰	زمینه‌ساز خورشید ولایت عظمی		
۲۱	افزایش چشمگیر عیار معنویت و اخلاق در جامعه		
۲۲	برداشتن گام‌های بزرگ در راه عدالت	اخلاقی	
۲۳	آزادی اجتماعی، حق تصمیم‌گیری و عمل کردن و اندیشیدن برای همه افراد جامع		
۲۴	دل‌های نورانی جوانان		
۲۵	رواج روحیه ایثار و برادری		
۲۶	همت بلند در مردم		
۲۷	احساس جمعی		
ردیف	کدهای اولیه		کدهای مفهومی
۱	هوشمندسازی و گسترش فناوری‌های نوین در ورزش کشور	توسعه ورزش دانش‌بنیان	راهبردها
۲	افزایش سهم دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و شرکت‌های دانش‌بنیان در جهت ارتقای ورزش		
۳	روزآمدسازی نظام آموزش ورزش با رویکرد پاسخگویی به نیازهای روز و آینده ورزش کشور		
۴	توانمندسازی، ارتقای دانش و به‌روزرسانی مهارت‌های مدیران ورزش کشور		
۵	علمی‌سازی فرایندهای استعدادیابی و پرورش و به‌کارگیری منابع انسانی حوزه ورزش		
۶	استفاده از روش‌های نوین علمی و استاندارد در احداث و بهره‌برداری بهینه از اماکن ورزشی		
۷	به‌روزرسانی سرفصل‌ها و محتوای آموزشی دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی مبتنی بر نیازهای ورزش کشور		

۸	طراحی علمی بازی‌های حرکتی با محوریت آموزه‌های فرهنگی، بومی و ملی	
۹	تبادل دانش و بومی‌سازی تجارب ورزشی کشورهای پیشرو و موفق حوزه ورزش	
۱۰	روزآمدسازی نظام اطلاعات و آمار ورزش کشور و بهبود امکان دسترسی ذی‌نفعان	
۱۱	روزآمدسازی الگوی توسعه فرهنگی ورزش کشور با تأکید بر تدوین کاربست‌های اجرایی	
۱۲	توانمندسازی و ارتقای شایستگی‌های اخلاقی و حرفه‌ای مدرسان، مربیان، معلمان و قهرمانان ورزش	
۱۳	ساماندهی وضعیت فرهنگ هواداری متناسب با شئون ایرانی اسلامی	
۱۴	ساماندهی و هم‌افزایی رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی در جهت ترویج اخلاق و منش پهلوانی در ورزش	
۱۵	پاسداشت شعائر اسلامی با محوریت ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه ورزش و رویدادهای ورزشی	نهادینه‌سازی اخلاق در جامعه ورزش
۱۶	تعمیق معنویت، اخلاق و مرام پهلوانی در جامعه ورزش و به‌ویژه ورزشکاران سنین پایه	
۱۷	افزایش نقش نخبگان و قهرمانان ورزشی در مسئولیت‌های اجتماعی و امور خیریه	
۱۸	اصلاح و بهبود فضای فرهنگی و اخلاقی حاکم بر اماکن و فضاهای ورزشی	
۱۹	تولید محتوا و محصولات فرهنگی با محوریت صیانت از ارزش‌های دینی، ملی و انقلابی در حوزه ورزش	
۲۰	حمایت از توسعه و نقش‌آفرینی مؤثر شرکت‌های دانش بنیان ورزشی	
۲۱	ایجاد و توسعه نظام جامع باشگاه‌داری در ورزش	
۲۲	حمایت از باشگاه‌های ورزشی عمومی و همگانی با محوریت تسهیل مشارکت و تشویق سرمایه‌گذاری بخش خصوصی	
۲۳	استقرار نظام کارآفرینی و اشتغال صنعت ورزش با حمایت از تولیدات ملی و تجاری‌سازی محصولات نوآورانه	توسعه اقتصاد ورزشی مولد و مردمی
۲۴	ارتقای دانش و مهارت‌های مدیران ورزش کشور در حوزه‌های بازاریابی، امور حقوقی و قراردادهای، و جذب منابع مالی	
۲۵	توسعه مشارکت بخش‌های خصوصی، تعاونی و خیرین در فعالیتهای ورزشی و تکمیل و مدیریت پروژه‌های عمرانی ورزشی	
۲۶	اجرای اصول حکمرانی مطلوب در سازمان‌ها و نهادهای ورزشی	
۲۷	ساماندهی، بهبود نظام حقوقی و سلامت اداری، و ایجاد انضباط و شفافیت مالی در سازمان‌ها و نهادهای ورزشی کشور با محوریت رفع خلأهای قانونی	
۲۸	توزیع عادلانه بودجه، اماکن و تجهیزات ورزشی با تأکید بر مناطق محروم و کم‌برخوردار مبتنی بر آمایش سرزمینی	ترویج عدالت‌محوری در ورزش
۲۹	تقویت نظام نظارتی اثربخش بر دستگاه‌ها و نهادهای ورزشی	با محوریت مبارزه با فساد
۳۰	فراهم‌سازی امکان دسترسی عادلانه بانوان به امکانات ورزشی	
۳۱	مناسب‌سازی و امکان دسترسی آسان جانبازان، معلولان و افراد کم‌توان به اماکن ورزشی	
۳۲	ترویج ارزش‌ها و شعائر انقلاب اسلامی در بستر فعالیت‌ها و برنامه‌های ورزشی	صیانت از ارزش‌های اصیل انقلاب اسلامی در ورزش

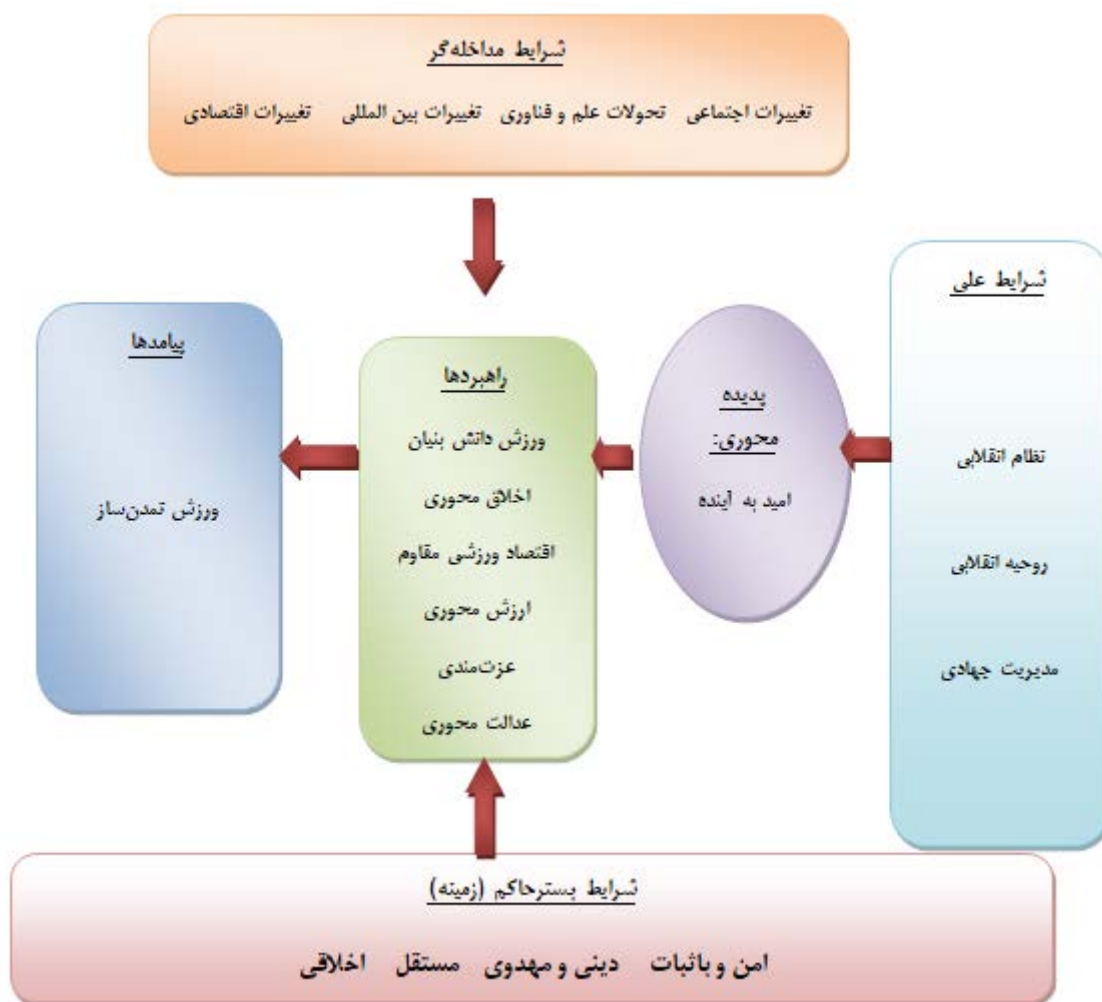
۳۳	ترویج ارزش‌های انقلاب اسلامی در مجامع و رویدادهای بین‌المللی ورزش	
۳۴	توانمندسازی و طراحی برنامه‌های آموزشی با محوریت بصیرت‌افزایی، تقویت فرهنگ انقلابی و روحیه جهادی در مدیران و مربیان ورزشی	
۳۵	نهادینه‌سازی ارزش‌ها و نمادهای ملی و انقلابی در فعالیتهای ورزشی (وطن‌دوستی، احترام به پرچم، سرود ملی و غیره)	
۳۶	معرفی و صیانت از هویت فرهنگی، انقلابی و میراث ملی در رویدادهای بین‌المللی ورزشی	
۳۷	استفاده از ظرفیت رویدادهای ورزشی در جهت تقویت انسجام و همبستگی ملی	
۳۸	استفاده از دیپلماسی ورزشی در جهت تقویت ورزش و دیپلماسی عمومی کشور	ارتقای عزت ملی در میادین بین‌المللی ورزشی
۳۹	استفاده از ظرفیت دستگاه دیپلماسی کشور در جهت کمک به تحقق اهداف ورزش در عرصه‌های بین‌المللی	
۴۰	بهره‌مندی از کرسی‌های بین‌المللی ورزش در جهت ارتقای جایگاه ورزش ایران در عرصه	
۴۱	بین‌المللی و صیانت از منافع، عزت ملی و مواضع کشور	
۴۲	توانمندسازی و ارتقای دانش و مهارت‌های مورد نیاز مربیان، ورزشکاران و دارندگان کرسی‌های بین‌المللی	
۴۳	ترویج فواید چندگانه ورزش و فعالیت‌های بدنی با آموزش‌های عمومی و تخصصی و با محوریت خانواده	
۴۴	توسعه و نهادینه‌سازی سواد و مهارت‌های حرکتی و ورزشی در سنین پایه	
۴۵	توسعه زیرساخت‌ها و افزایش دسترسی عادلانه مردم به محیط‌های ورزشی و به ویژه فضاهای طبیعی متناسب با نیازها و توانایی‌های آنان	
۴۶	افزایش فرصت‌های مشارکت اقشار در برنامه‌های ورزشی متناسب با علینق و ویژگی‌های آنان	
۴۷	توسعه همکاری‌های بین‌بخشی، ظرفیت‌سازی، حمایت‌طلبی و شبکه‌سازی در حوزه ورزش همگانی	
۴۸	افزایش سهم ورزش و فعالیت بدنی در سرفصل منابع و برنامه‌های درسی دانش‌آموزان و دانشجویان	
۴۹	استفاده از ظرفیت الگویی نخبگان ورزش در جهت ترویج سبک زندگی ایرانی اسلامی و مقابله با تهاجم فرهنگی	
۱	قرار گرفتن ایران در جایگاهی متعالی و شایسته ملت ایران در چشم جهانیان	پیامد
۲	سهم ورزش در خودسازی انقلاب اسلامی	ورزش تمدن‌ساز
۳	سهم ورزش در جامعه‌پردازی انقلاب اسلامی	
۴	سهم ورزش در تمدن‌سازی انقلاب اسلامی	

نسبت به ظرفیت‌های مادی و انسانی»، «آرمان‌خواهی» و «جوان‌گرایی» است. همچنین این کدهای مفهومی در قالب سه مقوله اصلی «نظام انقلابی»، «روحیه انقلابی»، و «مدیریت جهادی» خلاصه شد. مقوله مرکزی که گاه آن

شرایط علی مورد مطالعه در این پژوهش، حاکی از وجود ۵۱ کد مفهومی شامل «امنیت پایدار»، «نظام انقلابی»، «روحیه انقلابی»، «مسئولیت‌پذیری»، «افتخارگرایی»، «فسادستیزی»، «مدیریت جهادی»، «آگاه

در نظر گرفتن شرایط علی مؤثر بر مقوله مرکزی و همچنین با توجه به مهیا کردن بستر و تقویت یا در برخی موارد حذف عوامل مداخله‌گر مؤثر بر راهبردها و اجرای صحیح راهبردها، یک پیامد برای ورزش کشور رخ می‌دهد که تحت عنوان مقوله «ورزش تمدن‌ساز» ذکر شده است. مرحله دوم کدگذاری که به آن کدگذاری محوری گفته می‌شود، پژوهشگر یکی از طبقه‌ها را به‌عنوان طبقه محوری انتخاب کرده و آن را تحت عنوان پدیده محوری در مرکز فرایند مورد کاوش قرار می‌دهد و ارتباط سایر طبقه‌ها را با آن مشخص می‌کند.

را مقوله هسته خوانده‌اند، نمایانگر مضمون اصلی پژوهش است. در این پژوهش با توجه به حساسیت نظری، مطالعات محقق، متن بیانیه و شرایط کشور «امید به آینده» به‌عنوان علت‌العلل توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب انتخاب شد. در واقع به نظر محقق اگر به دنبال اجرای الگوی توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب هستیم، نخست باید وضعیت امید به آینده را بهبود بخشید تا به‌واسطه آن امور برای اجرای سایر راهبردها فراهم شود. در این بخش ۲۷ کد مفهومی به این ترتیب شناسایی شد؛ «امن و باثبات»، «مستقل»، «دینی» و «اخلاقی». این کدها در شش مقوله اصلی «اخلاقی»، «امن و باثبات»، «مستقل» و «دینی و مهدوی» خلاصه شد. «تغییرات اجتماعی»، «تحولات علم و فناوری»، «تغییرات بین‌المللی» و «تغییرات اقتصادی» پنج کد مفهومی در شرایط مداخله‌گرند که در انتخاب راهبردهای مؤثر در اجرای الگوی توسعه ورزش مؤثرند. این کدها در قالب چهار مقوله اصلی «تغییرات اجتماعی»، «تحولات علم و فناوری»، «تغییرات بین‌المللی» و «تغییرات اقتصادی» طبقه‌بندی شدند. در راهبرد ۴۹ کد مفهومی استخراج شد. این کدها عبارت‌اند از: «توسعه ورزش دانش‌بنیان»، «نهادینه‌سازی اخلاق در جامعه ورزش»، «توسعه اقتصاد ورزشی مولد و مردمی»، «ترویج عدالت‌محوری در ورزش با محوریت مبارزه با فساد»، «صیانت از ارزش‌های اصیل انقلاب اسلامی در ورزش»، «ارتقای عزت ملی در میادین بین‌المللی ورزشی» و «ارتقای سهم ورزش در سبک زندگی ایرانی اسلامی». سپس این کدها در شش مقوله کلی «ورزش دانش‌بنیان»، «اخلاق محوری»، «اقتصاد ورزشی مقاوم»، «ارزش محوری»، «عزت‌مندی»، «عدالت‌محوری» و «سبک زندگی فعال» خلاصه شدند. محقق در پایان تدوین مدل پارادایمی توسعه ورزش در نظام جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب به این نتیجه رسید که با

شکل ۱. مدل پارادایمی تحقیق

بین‌المللی» و «تغییرات اقتصادی» و شرایط بستر شامل «امن و باثبات»، «دینی و مهدوی»، «مستقل» و «اخلاقی» را برای بهبود و افزایش امید به آینده از طریق راهبردهایی مانند «ورزش دانش بنیان»، «اخلاق محوری»، «اقتصاد ورزشی مقاوم»، «ارزش محوری»، «عزت‌مندی» و «عدالت محوری» تشخیص می‌دهند. توسل به این راهبردها به تحقق ورزشی تمدن‌ساز منجر خواهد شد. عوامل «نظام انقلابی»، «روحیه انقلابی» و «مدیریت جهادی» به‌عنوان عوامل علی بهبود وضعیت «امید به آینده» در ورزش ایران و در نتیجه اجرای الگوی توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب نقش ایفا می‌کنند. راهبردهای «ورزش دانش بنیان»، «اخلاق محوری»، «اقتصاد ورزشی مقاوم»،

بخش نظریه‌پردازی براساس دو مرحله قبلی کدگذاری که مراحل مقدماتی برای ایجاد نظریه هستند، به ارائه نظریه می‌پردازد و به این ترتیب مقوله محوری را به شکل نظام‌مند به دیگر مقوله‌ها ارتباط می‌دهد و آن را در چارچوب یک روایت روشن می‌سازد. در حقیقت با توجه به شکل ۱ می‌توان در مورد توسعه ورزش در نظام جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب چنین نظریه‌ای را بیان کرد؛ عواملی که موجب پیدایش مقوله مرکزی یعنی «امید به آینده» می‌شوند عبارت‌اند از: «نظام انقلابی»، «روحیه انقلاب» و «مدیریت جهادی». در این زمینه مجریان با توجه به شرایط مداخله‌گر، شامل «تغییرات اجتماعی»، «تحولات علم و فناوری»، «تغییرات

الگوی توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب نقش ایفا می‌کند. نتایج تحقیق با نتایج تحقیق خسروی (۲۰۱۹) که بیانگر به‌کارگیری کارگزاران کارآمد به‌عنوان پیشران گام دوم و نیز امکان‌پذیری جذب حداکثری و دفع حداقلی به‌عنوان روحیه انقلابی همخوان است (۱۲). در تبیین نتایج می‌توان گفت که شرایط علی، عواملی است که بر موضوع محوری تأثیر می‌گذارد و در واقع اگر ایجاد نشود، به‌طور کلی سازمان و نهاد تمدن‌ساز شکل نخواهد گرفت. این عوامل که در متن بیانیه شناسایی شده، عبارت‌اند از: روحیه انقلابی، نظام انقلابی و مدیریت جهادی. این سه محور در متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی از اهمیت بسیاری برخوردارند، چراکه در منظومه فکری مقام معظم رهبری، نقشه راه حرکتی انقلاب اسلامی دارای پنج مرحله است. مرحله اول انقلاب اسلامی؛ مرحله دوم نظام اسلامی؛ مرحله سوم دولت اسلامی؛ مرحله چهارم، جامعه یا کشور اسلامی و مرحله نهایی نیز تحقق امت اسلامی و تمدن بزرگ اسلامی - ایرانی است. مدیریت جهادی از منظر مقام معظم رهبری بدین معناست که با کمترین امکانات، بیشترین بهره‌وری را در حداقل زمان به‌وجود آورد؛ یعنی کسی اگر بتواند این کار را انجام دهد، از نظر مقام معظم رهبری مدیریت جهادی انجام داده است.

از مؤلفه‌های مدیریت جهادی از منظر مقام معظم رهبری، ایمان حقیقی و واقعی به الله تبارک و تعالی و وعده‌های الهی همانند «إن تنصروا الله ینصرکم» است. بنابراین حاکمیت مردم‌سالاری دینی، استقلال، آزادی، حضور ورزشکاران در صحنه‌های ملی، برداشتن گام‌های بزرگ در عدالت‌محوری به‌ویژه در توزیع منابع و امکانات، حضور ورزشکاران در صحنه‌های استکبارستیزی مانند عدم رویارویی با ورزشکاران رژیم صهیونیستی وجود ورزشکاران زنده‌کننده ماجراهای صدر اسلام با روحیه برادری و ایثار، حضور فعال ورزشکاران در زنده نگه‌داشتن مسئله فلسطین،

«ارزش‌محوری»، «عزت‌مندی» و «عدالت‌محوری» کنشی برای بهبود وضعیت «امید به آینده» در ورزش ایران هستند. محیط خرد، شامل «امن و باثبات»، «دینی و مهدوی»، «مستقل» و «اخلاقی» بستری خاص برای اجرای راهبردها فراهم می‌آورند. محیط کلان، شامل «تغییرات اجتماعی»، «تحولات علم و فناوری»، «تغییرات بین‌المللی» و «تغییرات اقتصادی» بستری عام را برای اجرای راهبردها فراهم می‌آورند. راهبردهای «ورزش دانش‌بنیان»، «اخلاق‌محوری»، «اقتصاد ورزشی مقاوم»، «ارزش‌محوری»، «عزت‌مندی» و «عدالت‌محوری»، «ورزش تمدن‌ساز» را در پی خواهند داشت.

نتیجه‌گیری

بیانیه گام دوم انقلاب، نقشه جامع پیشرفت و اقتدار کشور است که از یک طرف نسخه جهانی شدن انقلاب اسلامی در ساحت تمدنی را ترسیم می‌کند و از طرف دیگر حرکت انقلاب اسلامی در مدار تمدنی خویش را، که از انسان‌سازی و جامعه‌پردازی شروع می‌شود و به تمدن‌سازی می‌رسد، به‌خوبی بیان می‌کند. از این‌رو نهاد ورزش به‌عنوان یکی از نهادهای اثرگذار در فرهنگ عمومی جامعه از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و حرکت ساختارمند و هدفمند این نهاد در مسیر تمدن‌ساز انقلاب بسیار مهم و ضروری است. از این‌رو نظریه‌پردازی، گفتمان‌سازی و مطالبه‌گری عمومی پیرامون مفاهیم اصلی بیانیه گام دوم انقلاب در حوزه ورزش، از جمله اقدامات مهمی است که می‌تواند در راستای تحقق آن مفید و مؤثر باشد. هدف از تحقیق حاضر طراحی الگوی توسعه ورزش در نظام جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب بود.

نتایج نشان داد که عوامل «نظام انقلابی»، «روحیه انقلابی» و «مدیریت جهادی» به‌عنوان عوامل علی بهبود وضعیت «امید به آینده» در ورزش ایران و در نتیجه اجرای

محیط خرد، شامل «امن و باثبات»، «دینی و مهدوی»، «مستقل» و «اخلاقی» بستری خاص برای اجرای راهبردها در نتیجه اجرای الگوی توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب نقش ایفا می‌کنند. نتایج تحقیق با نتایج تحقیقات محدودلی و صفرآهنگ (۲۰۱۹) که بیان کردند هدف‌گذاری راهبردی ناجا بر مبنای استقرار نظم و امنیت و تأمین آسایش عمومی محقق می‌شود، همخوان است (۱۵). توسعه ورزش در سایه ثبات، آرامش و امنیت می‌تواند به وجود آید و در موضوعات ورزش و جوانان هم باید مدیران را از جریان‌سازی و جوسازی‌های منفی دور نگاه‌داریم تا بتوانیم با حفظ آرامش، شرایط را کنترل کنیم. بزرگی و مدیریت، نیازمند صبر و سعه صدر است. مدیران ورزشی نباید در مقابل هر جریان‌سازی و یا حرکت منفی زود عصبانی شوند و واکنش غیراخلاقی نشان دهند. باید ژرفاندیش و واقع‌نگر باشند و در همه شرایط آرامش خود را حفظ کنند تا در سایه این آرامش طرح‌ها و برنامه‌های ابلاغی را اجرا و به اهداف خود دست پیدا کنند. با توجه به نتایج به دست آمده برداشتن گام‌های بزرگ در راه عدالت با حفظ معیارهای اخلاقی از جمله توزیع بودجه و امکانات ورزشی به صورت عادلانه، رواج روحیه ایثار و برادری یا استفاده از سفیران ورزشی پیشنهاد می‌شود.

نتایج نشان داد که محیط کلان، شامل «تغییرات اجتماعی»، «تحولات علم و فناوری»، «تغییرات بین‌المللی» و «تغییرات اقتصادی» بستری عام برای اجرای راهبردها و در نتیجه اجرای الگوی توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب نقش ایفا می‌کنند. نتایج تحقیق با نتایج تحقیقات ستوده (۲۰۱۹) که معتقد است تغییرات اجتماعی بر مبنای استقرار نظم و امنیت و تأمین آسایش عمومی باید رخ بدهد، همچنین یعقوبی و خوش‌باور (۲۰۱۹) که معتقدند عدالت اجتماعی و مبارزه با فساد اقتصادی بر سه رکن اساسی، قانون عادلانه، مجریان عادل و اجرای درست

مدیریت ورزشی الهام‌گرفته از ایمان اسلامی، توجه مدیران ورزشی به اصل «ما می‌توانیم»، تبدیل ظرفیت‌ها به مؤلفه‌های قدرت، امکان‌پذیر کردن تاب‌آوری در برابر توطئه و خباثت دشمنان می‌تواند در جهت توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب نقش داشته باشند.

راهبردهای «ورزش دانش‌بنیان»، «اخلاق‌محوری»، «اقتصاد ورزشی مقاوم»، «ارزش‌محوری»، «عزت‌مندی» و «عدالت‌محوری» کنشی برای بهبود وضعیت «امید به آینده» در نتیجه اجرای الگوی توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب نقش ایفا می‌کنند. نتایج تحقیق با نتایج تحقیق جوانی (۲۰۱۷) که بیان کرد سیاست‌ها به گونه‌ای باید تدوین و اجرا شوند که اهداف بهینه‌سازی زیرساختی، مقاوم‌سازی و برجستگی، هر سه در عمل تحقق یابند تا براساس آن بتوان به پیاده‌سازی سیاست اقتصاد مقاومتی در صنعت ورزش مبادرت ورزید و به صورت فرافعال پاسخگوی الزامات محیطی بود، همخوان است (۱۷). هوشمندسازی و گسترش فناوری‌های نوین در ورزش کشور، افزایش سهم دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و شرکت‌های دانش‌بنیان در جهت ارتقای ورزش، روزآمدسازی نظام آموزش ورزش با رویکرد پاسخگویی به نیازهای روز و آینده ورزش کشور، توانمندسازی، ارتقای دانش و به‌روزرسانی مهارت‌های مدیران ورزش کشور، علمی‌سازی فرایندهای استعدادیابی و پرورش و به‌کارگیری منابع انسانی حوزه ورزش، روزآمدسازی الگوی توسعه فرهنگی ورزش کشور با تأکید بر تدوین کاربست‌های اجرایی، توانمندسازی و ارتقای شایستگی‌های اخلاقی و حرفه‌ای مدرسان، مربیان، معلمان و قهرمانان ورزش، ساماندهی وضعیت فرهنگ هواداری متناسب با شئون ایرانی اسلامی می‌تواند در جهت توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب نقش داشته باشد.

گذشته و درس گرفتن از تجربه‌ها به منظور تمدن‌سازی است، همخوان است (۸). در تبیین نتایج می‌توان گفت که قرار گرفتن ایران در جایگاهی متعالی و شایسته ملت ایران در چشم جهانیان، سهم ورزش در خودسازی انقلاب اسلامی، سهم ورزش در جامعه‌پردازی انقلاب اسلامی، سهم ورزش در تمدن‌سازی انقلاب اسلامی می‌تواند در جهت توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب نقش داشته باشد. تمدن‌سازی را می‌توان تلاش و کوشش ملت یا جامعه صاحب تمدن در جهت ایجاد مقبولیت عمومی و حتی در سطح جهانی از تمدن مدنظر خود و استفاده از دستاوردهای آن دانست؛ از این رو تمدن‌سازی را می‌توان حرکت هوشمندانه ملت یا بخشی از ملت به سوی استقرار دستاوردهای مورد قبول و خواست آنها دانست. ملت ممکن است خود دارای تمدن باشد؛ اما تمدن‌سازی نکند و برعکس ملتی ممکن است دارای تمدنی ضعیف‌تر باشد، اما به سوی تمدن‌سازی حرکت کند (۱). در مجموع طبق این توضیحات، می‌توان گفت برای دستیابی به ورزش تمدن‌ساز باید چند نکته مهم و حیاتی را در نظر گرفت: نگاه تاریخی و مبتنی بر گذشته‌نگری به منظور استفاده و درس گرفتن از تجارب گذشتگان در حوزه ورزش، چراکه تحریف حقایق، خطر جدی در مسیر تمدن‌سازی است.

- باید نگاه‌ها و واقعیت‌های اصیل، نسل به نسل، صحیح و صادقانه انتقال پیدا کند. حس آرمان‌خواهی، نگاه رشد و کمال در جامعه ورزش باید تقویت شود. باید جامعه ورزش در مسیر تمدن‌سازی، قدرت دفاع و اقلان‌سازی از دستاوردهای خود باشد. در این مسیر، تمدن‌سازی، آخرین مرحله نقشه راه انقلاب اسلامی است که مقام معظم رهبری، امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در بیانات خود به آن اشاره کرده‌اند. در این مرحله است که انقلاب اسلامی بعد از توفیقات داخلی موفق می‌شود بازتاب بیرونی پیدا کند و نمونه‌های خارجی خود را به وجود آورد (۱۶). ایشان در

و بدون تبعیض قانون است، همخوان است (۷، ۱۶). برنامه پنجم توسعه، تحولات علم و فناوری به عنوان فضایی برای بهره‌وری اقتصادی و اجتماعی مورد توجه قرار گرفته، از این رو با توجه به اهمیت فناوری اطلاعات در توسعه جوامع و نقش انکارناپذیر آن در شکل‌دهی و جهت‌دهی باورها، رویکردها و نگرش افراد جامعه؛ و از سوی دیگر نیاز به گسترش و توسعه ورزش در کشور به سبب تأثیر آن در حیطه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سلامت و ... مطرح می‌شود. از سوی دیگر در سازمان‌های ورزشی و به‌طور ویژه، فدراسیون‌ها و هیأت‌های ورزشی نیز این قاعده وجود دارد و برای پیشبرد اهداف توسعه ورزش در استان، ملزم به تأمین منابع مالی مورد نیاز است. همچنین چنانچه فرهنگ کشوری با فرهنگ ورزش کردن غنی نشده باشد، نمی‌توان انتظار داشت که برنامه‌های ورزشی سازمان‌های وابسته به ورزش به اهداف خود برسند. به نظر می‌رسد ورزش‌هایی چون کشتی، وزنه‌برداری و والیبال این مشکل فرهنگی و اجتماعی را نداشته باشند، اما برخی رشته‌ها تقریباً با مشکلی این‌چنینی دست و پنجه نرم می‌کنند. بنابراین با تمرکز بر محیط کلان می‌توان گفت که با نظر گرفتن تغییر پارادایم کمیته بین‌المللی المپیک و فدراسیون‌های جهانی و حرکت به سمت رشته‌های ورزشی نوین برای رسیدن به موفقیت و حذف هزینه‌های زائد در نظام اجرایی کشور، مشخص کردن عیوب ساختاری اقتصادی کشور در جهت توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب گام‌های مؤثری را برداشت.

با توجه به مهیا کردن بستر و تقویت یا در برخی موارد حذف عوامل مداخله‌گر مؤثر بر راهبردها و اجرای صحیح راهبردها، یک پیامد برای ورزش کشور رخ می‌دهد که تحت عنوان مقوله «ورزش تمدن‌ساز» ذکر شده است. نتایج تحقیق با برخی نتایج شمسایی (۲۰۲۰) که بیان کرد یکی از محورهای اساسی بیانیه گام دوم انقلاب تأکید بر شناخت

تشریح و تبیین این مرحله می‌فرمایند: «از این مرحله که عبور کنیم»، بعد از آن دنیای اسلامی است. از کشور اسلامی می‌شود دنیای اسلامی درست کرد. الگو که درست شد، نظایرش در دنیا به وجود می‌آید. از این رو می‌توان ورزش تمدن‌ساز را پیامد الگویی در نظر گرفت که به تدریج در حال یافتن بازتاب بیرونی است و می‌تواند دستاوردهایش را به خارج از حیطه تمدنی خود صادر کند. بنابراین عبارت تمدن‌سازی نوین، که توسط مقام معظم رهبری مطرح شده، در واقع همان احیای تمدن اسلامی است که با پیروزی انقلاب اسلامی نگاه‌ها به آن معطوف شده است؛ یعنی احیای عزت و کرامت انسان مسلمان در کنار برخورداری از دستاوردهای علمی و فناورانه که می‌تواند نویدبخش ایجاد تمدنی نمونه باشد و تأکید مقام معظم رهبری بر عنصر پیشرفت همه‌جانبه به‌عنوان ماهیت واقعی تمدن نوین اسلامی، تأکید بر عنصر حرکت و تعالی در همه عرصه‌ها و تمامی جنبه‌های زندگی مادی و معنوی است. از این رو به نظر می‌رسد مهم‌ترین ویژگی و درون‌مایه ورزش تمدن‌ساز باید نگاه ارزش‌محور و عزت‌مندانه مبتنی بر حرکت و تعالی باشد که خوشبختانه این مهم به خوبی در راهبردهای الگو و نظریه نهایی این مطالعه تأکید شده و از کدهای حاصله استخراج شده است.

به طور کلی می‌توان گفت که امید به آینده مقوله محوری الگوی توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب است که ضروری است علت انتخاب آن به‌عنوان مقوله محوری تجزیه و تحلیل شود. مخاطب بیانیه گام دوم انقلاب، جوانان بودند. در این بیانیه هر جا که مشکل و معضلی در مسیر انقلاب تبیین شده، حل آن به جوانان سپرده شده و روح اصلی همه این راه‌حل‌ها که روح اصلی کل بیانیه نیز محسوب می‌شود، «امید» است. توجه به جوان به معنای توجه به هویت آینده کشور است، آینده‌ای که قوه آن امروز در جان امت در قالب جوانان امروز بروز کرده است. از این رو

رهبر انقلاب، نسبت به مرور دستاوردها و گذشته برای نسل جوان اقدام می‌کنند، یعنی قرائت تجارب هم حتی طعم آینده دارد؛ آینده‌ای که اگر امروز بخواهیم با آن سخن بگوییم باید رو به جوان کنیم؛ جوانی که وقایع تاریخی انقلاب را ندیده است؛ به همین دلیل برای او مقوله تاریخ باید جدی باشد تا بتواند تجربه انقلاب را بازخوانی کند. بازخوانی او سبب می‌شود این تجربه دقیق‌تر و درست‌تر به او منتقل شود. البته با اندیشه رشدیافته و ایمان عمیق‌شده جوان امروزی که در طول این چهل سال حاصل شده، بازخوانی تاریخ می‌تواند تقریر دقیق‌تری از تجارب ارائه کند. در نهایت با توجه به نتایج تحقیق مواردی مانند هوشمندسازی و گسترش فناوری‌های نوین در ورزش کشور در دستور کار قرار گیرد. سهم دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و شرکت‌های دانش‌بنیان در جهت ارتقای ورزش افزایش یابد، نظام آموزش ورزش با رویکرد پاسخگویی به نیازهای روز و آینده ورزش کشور روزآمدسازی شود. الگوی توسعه فرهنگی ورزش کشور با تأکید بر تدوین کاربست‌های اجرایی تهیه و اجرایی شود. مدرسان، مربیان، معلمان و قهرمانان ورزش در زمینه ارتقای شایستگی‌های اخلاقی و حرفه‌ای توانمند شوند. وضعیت فرهنگ هواداری متناسب با شئون ایرانی اسلامی ساماندهی شود. رسانه‌ها در جهت ترویج اخلاق و منش پهلوانی در ورزش تلاش کنند. شعائر اسلامی با محوریت ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه ورزش و رویدادهای ورزشی مورد پاسداشت قرار گیرد. نظام جامع باشگاه‌داری در ورزش استقرار و توسعه یابد. از باشگاه‌های ورزشی عمومی و همگانی با محوریت تسهیل مشارکت و تشویق سرمایه‌گذاری بخش خصوصی حمایت شود. نظام کارآفرینی و اشتغال صنعت ورزش با حمایت از تولیدات ملی و تجاری‌سازی محصولات نوآورانه استقرار یابد. نظام حقوقی و سلامت اداری، و ایجاد انضباط و شفافیت مالی در سازمان‌ها و نهادهای ورزشی کشور با

روش تحقیق کیفی که در بخش محدودیت‌ها اشاره شد، راه‌حلی‌هایی نوآورانه در این شیوه ارائه دهند. همچنین با توجه به تصویب لایحه اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان توسط نمایندگان مجلس که به موجب ماده ۵ این لایحه، شورای عالی ورزش و تربیت بدنی جهت تسهیل در تحقق اهداف و وظایف وزارت مندرج در این قانون تشکیل می‌شود، پیشنهاد می‌شود پژوهشی در زمینه تدوین سند توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب انجام گیرد.

محوریت رفع خلأهای قانونی استقرار یابد. بودجه، اماکن و تجهیزات ورزشی به‌طور عادلانه و با تأکید بر مناطق محروم و کم‌برخوردار مبتنی بر آمایش سرزمینی توزیع شوند. در جهت توسعه ورزش مبتنی بر بیانیه گام دوم انقلاب پیشنهاد می‌شود. یکی از محدودیت‌های پژوهش‌های کیفی، امکان تفاسیر مختلف از پدیده مورد بررسی است و طبعاً تفسیر صورت گرفته از پدیده مورد مطالعه در این پژوهش، تنها یکی از تفاسیر ممکن و پذیرفتنی در مورد آن است که تحقیق حاضر نیز از این قاعده مستثنا نیست. در پایان پیشنهاد می‌شود پژوهشگران روش‌های دیگر کیفی را بررسی و معرفی کنند و با توجه به چالش‌های مربوط به

منابع و مأخذ

1. Goodarzi, Mahmoud (2016). Speech at a specialized meeting on the occasion of World Sports Day for Peace and Development, Tehran, National Olympic Academy. 2. (in Persian).
2. Qaedi, Ali (2016). Investigating the role of championship sports on social development indicators, *Journal of Applied Research in Sports Management*, 5 (1), 35-47. (in Persian).
3. Sajjadi, Nasrullah (2014). Challenges of Sports Managers in Iran, *Sports Management Studies*, 22: 62-39. (in Persian).
4. Ramezani Nejad, R.; Hojabri, K. (2016). Fundamentals of sports development and its application in Iranian sports, *Quarterly Journal of Parliament and Strategy*, 24 (91): 263-233. (in Persian).
5. Strategic Report (2014). Ministry of Sports and Youth, Secretariat of the Strategic Council, second year. (in Persian).
6. Nusrat Panah, Mohammad Sadegh; Moradi, Mohammad Hussein; Rashidi, Amir Hossein (2019). Critical Discourse Analysis of the Statement of the Second Step of the Islamic Revolution Using Norman Fairclough Method, *Basij Strategic Studies*, 83. (in Persian).
7. Yaghoubi, Hassan and Khosh Bavar, Davood (2019). Factors of Economic Corruption Embezzlement and Strategies to Prevent It from the Perspective of Amir al-Mu'minin (as) in Nahj al-Balaghah, Fourth International Conference on Socio-Cultural Studies and Religious Research, Karaj. (in Persian).
8. Shamsai, Maryam (2020). The need to pay attention to the field of science and research in the development of Islamic civilization based on the statement of the second step of the Islamic Revolution. *Journal of the History of Politics and Media*, 2, 65-82. (in Persian).

9. Diepiribo, A. D. (2020). CHALLENGES OF THE ROLE OF MASS MEDIA ON UNIVERSITY SPORTS DEVELOPMENT AND PROMOTION IN SOUTH-SOUTH GEOPOLITICAL ZONE, NIGERIA. *Journal Of The Nigerian Academy Of Education*, 16(2.)
10. Shirvani, H., Bahadori, M. K., & Darvishi, A. (2020). Design the Model of Sport Development in Military Hygiene and Cure Branch Staff. (in Persian).
11. Opstoel, K., Chapelle, L., Prins, F. J., De Meester, A., Haerens, L., van Tartwijk, J., & De Martelaer, K. (2020). Personal and social development in physical education and sports: A review study. *European Physical Education Review*, 26(4), 797-813.
12. Khosravi, Alireza (2019). Intra-discourse representation of the efficiency of the Islamic Republic in the second step of the revolution, *Quarterly Journal of Strategic Studies*. 22 (3), 81-53.
13. Kamali, Yahya (2016). The role of civil society in the public policy process: providing a conceptual framework. *Theoretical policy*, 20. (in Persian).
14. Mohammad Wali Majid, Safar Ahang, Rasool (2019). Reconstruction of NAJA architecture based on the statement of the second step of the Islamic Revolution. *NAJA Strategic Studies*, 14 (14), 61-91. (in Persian).
15. Sotoudeh, Mohammad (2019). Iran's foreign policy requirements in the second step statement. *Political Science*, 87, 175-200. (in Persian).
16. Rahmani, Mohammad Ali (216). The role of the armed forces, quarterly insights and Islamic education, *R XIV*, No. 40: 64: 37. (in Persian).
17. Javani, V. (2017). Explaining the pillars of implementing a resistance economy in the sports industry. *Sports Management*, 10 (3), 568- 582. (in Persian).

Designing a model for the development of sports in the Islamic Republic of Iran based on the statement of the second step of the revolution

Mehdi Mirjalili¹ - Farshad Emami^{*2} - Hassan Masoumi³

1. PhD Student in Sports Management, Ayatollah Amoli Branch, Islamic Azad University, Iran 2. Assistant Professor, Department of Sports Management, Ayatollah Amoli Branch, Islamic Azad University, Iran 3. PhD in Sports Management, Department of Sports Management, Islamic Azad University, Chalous, Iran

(Received:2021/06/15;Accepted:2021/09/09)

Abstract

The present study aimed to design a model for the development of sports in the Islamic Republic of Iran based on the statement of the second step of the revolution. The research method was qualitative using a systematic design of data-based theory. In this study, semi-structured interviews were used to collect information and data analysis was performed by Strauss and Corbin method and paradigm model. The statistical population of the study includes people with management experience at the level of senior management of the country, experts and sports policy makers, professors of sports management who had articles or writings in the field of research that the opinions of 25 experts to reach theoretical saturation in full. Unlikely and using theoretical targeted techniques and snowballs were selected. To analyze the data, open, pivotal and selective coding were used. The reliability of the interviews was 0.85 by intra-subject agreement study. A total of 495 conceptual statements were created from open source and 25 axes from the process of communication between codes and 15 selected codes to develop the main phenomenon. The results showed 15 factors of revolutionary system, revolutionary spirit, jihadi management, hope for the future, safe and stable, religious and Mahdavi, independent, moral, knowledge-based sport, ethics-oriented, resilient sports economics, value-oriented, dignified, justice-oriented and Civilizing sport affects the development of sport. According to the results, a historical and retrospective view is suggested in order to use and learn from the experiences of the past in the field of sports.

Keywords

Data Foundation Sports Development, Sports, Statement of the Second Step of the Revolution.

---

* Corresponding Author: Email: f_emami2007@yahoo.com ; Tel:+989191272049